N°. 155.

BREDASCHE Staat-, Letterkundig- Nieuws- Courant.

en Wetenschappelijk Blad.

Zaturdag den 30 Junij. 1832.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 29sten Junij.

Men zal zich herinneren, dat in de verleden maand drie Noord Hollandsche schutters en twee fuseliers, op de voorposten gekantoneerd, zich zonder het te vermoeden, op belgisch grondgebied bevindende, aldaar in handen vielen van den vijand, welke hen gevankelijk naar Antwerpen voerde. Later vertoonde zich een Belgisch maréchaussée te paard, in volle wapenrusting te Groot-Zundert, alwaar hij door Geldersche schutters werd aangehouden, en naar Breda getransporteerd. Thans vernemen wij, dat heden morgen zeer vroegtijdig zich uit 's Prinsenhage naar de grenzen begeven hebben een schutter-officier met een wachtmeester en trompetter der kurassiers, ten einde eene uitwisseling daar te stellen van den gevoemden belgischen brigadier *Jacobij* en de vijf bovenbedoelde militairen, die wij hopen, dat bij den vijand even goed zullen zijn behandeld geworden, als de in deze vesting in verzekerde bewaring geweest zijnde Belg, die bij zijn vertrek, zijne tevredenheid over de behandeling alhier, te kennen heeft gegeven.

— Men meldt van den Helder, dd. 26 Junij. De heer graaf *von Waldburg Truchsesz*, Ambassadeur van Pruissen aan ons Hof, heeft verleden week deze belangrijke vesting en zeeplaats bezocht, en heden heeft de heer graaf *van Heyden*, vice-admiraal in Russische dienst, alhier het merkwaardigste bezigtigd.

— In het nog niet lang uitkomend belgisch dagblad *l'Organe de l'Industrie*, dat zich door stoute en dikwijls vrij scherpe artikels, tegen de bestaande orde van zaken in Belgie gerigt, onderscheidt, vindt men het volgend artikel:

» In waarheid, zij die aan den materielen welstand der natie wanhopen, zijn slechte waarnemers. Belgie is inderdaad het land van hulpbronnen. 30,000 krachtvolle armen worden aan den landbouw ontrukt, op het oogenblik dat de oogst nabij is; eene omstandigheid welke onmogelijk moet toebrengen tot de handelbeweging [redacted] zal eene reden wezen, dat [redacted] vreemde vaarbetalen zal, zal den prijs van de eerste levensbehoeften nog meer doen stijgen; nieuwe belastingen gaat men voegen bij degenen die wij betalen en die alreede de erkende hulpbronnen van het land overtreffen. Welnu! het redmiddel voor deze nieuwe moeijelijkheden van onzen toestand is maar een spel. Zie hier waarin het bestaat. Men kondigt aan, niet in een dagblad der stad waar de daadzaak gesteld wordt plaats te hebben, niet in de dagbladen eener naburige stad, zoo als Luik, niet door middel eener beredeneerde statistiek, maar door middel van vijf of zes regels in een vrij weinig bekend brusselsch blad, dat de fabrieken te Verviers, eene werkzaamheid, grooter, dan die der voorspoedige jaren, herkregen hebben.

» » Welnu Orangisten, waar blijft gij nu met uwe staten onzer finantiele deficitten, van de kapitalisatie der schuld, van de vernietiging onzer nijverheid en van onzen handel? De brusselsche *Mercurius* komt met zes regels druks de stad Verviers rijk en bloeijend maken." Ziedaar hetgeen ons alle dagbladen van het bedrog, dit artikeltje overnemende, toevoegen. Wij zullen zien wat het Verviers journal er van zeggen zal.

» Wat ons aangaat, ware de daadzaak echt, zie hier hoe wij haar uitleggen. De 30,000 man der nieuwe ligting krijgen een geheel stel militaire kleedingstukken om in de krijgsgelederen te treden. Er zal voor den soldaat gemeen laken benoodigd zijn, voor den officier een schooner soort van laken; de prijs tot aan den rang van generaal altijd opklimmende. Deze behoeften voor een nieuw legerkorps, zijn wel van eenen aard om onze fabrijken eene kortstondige werkzaamheid te geven. Het land gaat 30,000 uniformen betalen voor lieden die er onde kleeren van zullen maken, welke oude kleederen, welligt weder zullen ingekocht worden, om nog gedurende eenige jaren, door degenen die ze betaald hebben ten nutte van anderen toen ze nieuw waren, te worden gedragen. In dezen vloed bewijst het verbruik van het door de gedwongene belastingen der natie gevoedde leger, dat de natie veel verbruikt. Deze bron van nationalen voorspoed is onuitputbaar. Men kon onze fabrieken eene nog veel grootere uitbreiding geven. Rigt een leger van 400,000 man op, er zal naar evenredigheid laken benoodigd zijn; wanneer de natie iedereen laken wil betalen, zal iedereen onze fabrieken aan den gang houden. Alle naburige volken zullen ons met hunne talenten bijstaan; er zijn in alle landen lieden, die niets liever verlangen dan tot den voorspoed onzer nijverheid bij te dragen, door hunne oude kapotten tegen nieuwe kapotten te verwisselen. Derhalve dus is deze beweging der Ververscche fabrieken eenvoudig weg het resultaat eener nieuwe belasting. Zoo dit uw geheim is, om de wonden des lands te heelen, om er weder werkzaamheid en handel in te brengen, is dit geheim niet wonderbaarlijk. Breidt uw beginsel veel verder uit. In plaats van het vierde deel der inkomsten van de natie te nemen, ontneemt haar, door middel van garnisaires en gendarmen, het drie vierde deel dezer inkomsten; schept veel winstgevende vaste posten voor equipagien en paleizen; vermeerdert buiten alle verhouding het getal van al degenen die van het budget leven; verdeelt de natie in twee gelijke deelen: eene natie die de traktementen doorbrengt, en eene natie die ze betaalt. De doorbrengers zullen gewisselijk de goedheid hebben de betalers te doen arbeiden, door middel van het geld dat zij van hen krijgen. Maar ronduit gesproken, is het niet schaamteloos of dwaas, een dergelijk stelsel te gaan roemen bij het volk dat er het slagtoffer van is, en aan hetzelve de voorbijgaande nijverheid, door een dergelijk kunstmiddel te weeg gebragt, als het bewijs te doen voorkomen van een gevestigden en eenigzins duurzamen voorspoed? En na dit alles zullen zij nog van eenen werkelijken voorspoed durven spreken!"

'S GRAVENHAGE, den 28sten Junij.

Heden morgen is een coutier met depesches naar Londen door onze regering afgezonden, welke, naar men verzekert, overbrenger is, van 's konings bepaald antwoord op de laatste aanvrage der Londensche conferentie. Men zegt, dat daarin de meest vredelievende bedoelingen worden aan den dag gelegd, doch aan den anderen kant verklaard, dat Nederland aanspraak heeft op billijke voorwaarden van scheiding.

Z. K. H. Prins *Frederik* wordt derstdaags in deze stad terug verwacht.

— Dezer dagen is alhier overleden, de heer *George Bader*, in den ouderdom van 100 jaren en 9 weken. Hij is in der tijd kleermaker bij het hof van *Lodewijk XVI* geweest.

— Sedert geruimen tijd verschijnt te dezer stede wekelijks een blaauwboekje onder allerlei benamingen, waarin op eene voor de zeden verderfelijke en de rust der huisgezinnen gevaarlijke wijze vele der geachtste ingezetenen worden beleedigd, en een en ander stedelijk voorval allerwalgelijkst gedrt voorgedragen. Zekere *Aepcer*, die onder de firma van *J. van den Ven*, drukker en uitgever van dit pamphlet is, is nu, van wege het openbaar ministerie, gerechtelijk vervolgd ter zake van het drukken en uitgeven van dat zoogenaamd weekblad, als zijnde het zelve in strijd met en als strekkende ten hoogste van [redacted] aanleg te [redacted] en den persoon van *Koster*, ook omdat bij reeds eenmaal ter zake van bedreven laster en hoon was getoonisd, veroordeeld tot eene gevangenisstraf van een jaar, en in eene boete van £ 250.

BELGIE.

BRUSSEL, den 28sten Junij.

De afgevaardigden hebben in hunne zitting van gisteren de beraadslagingen tot daarstelling van een reserve-leger voortgezet en ten einde gebragt. Alvorens tot de stemming te komen, vroegen verscheiden leden den minister nog eenige inlichtingen af om dienvolgens hunne stem uit te brengen. De heer *de Glercq* op een vroeger gedane amendement terug komende, vroeg of het ministerie van voornemen was slechts een deel of wel de geheele ligting onder de wapenen te roepen, daar hij in het eerst gval den maatregel als nutteloos beschouwde. De minister *de Theux* gaf hem de verzekering, dat men terstond tot de geheele ligting van 30,000 man zou overgaan. De heer *de Robaulx* wilde weten, in welke hijpothese de oorlog besloten was, of het slechts een verdedigende oorlog op ons grondgebied zou zijn, dan was het tegenwoordig leger genoeg om de Hollanders te slaan, of dat tot een aanvallende oorlog besloten was, dan was hij bereid zijne stem aan het ontwerp te geven. — De heer *Du Mortier* herinnerde aan het gunstig tafereel dat de minister van buitenlandsche zaken in het jongst gehouden comité van onzen toestand opgehangen had. Sedert had men de zaken beter uit haar waar begonst beschouwd. Wanneer men nog met onderhandelen wilde voortgaan, was de gevraagde ligting nutteloos. Het zijn den landbouw maar van arbeiders beroven en de schuld gemeldig verhogen. Thans was men zeker, dat de Koning van Holland tot de voorstellen der conferentie niet toetreden zou; hij voor zich had er nooit aan getwijfeld, de jongst ontvangen tijdingen waren geschikt om daaromtrent alle onzekerheid te doen ophouden. Rusland ondersteunde Holland; zulks bleek uit het rapport van den heer *Verstolk van Zoelen*; de graaf *Orloff* had op zijne punten aangedrongen: de kapitalisatie der schuld en de binnenlandsche vaart. De heer *Verstolk* was nog verder gegaan; hij had gezegd te moeten gelooven, dat Holland in zijne voorderingen volkomen te vreden gesteld zou worden. In dezen staat van zaken was het noodig zich bepaald uit te drukken: nog het ministerie ma de stemming nog met onderhandelingen voortging, zoo het mogelijk was, om b. v. sich tot de kapitalisatie der schuld te laten bewegen, zou hij eene acte van beschuldiging tegen hetzelve uitbrengen. Hetzelfde lid beklaagde zich voorts dat niet dan de annexe B. van het 65ste protocol der kamer was medegedeeld.

Eene discussie rees er nu over aanmerking van den heer *de Mataisnare* dat men het reglement van orde te buiten ging, door namelijk, na de stemming der amendementen weder in algemeene discussie over het ontwerp te treden. Hierop weerde de minister de gedane beschuldigingen van hem af: hij had zich in het geheim comité alleen bepaald tot de voorlezing van twee authentieke stukken; men hing geen schitterend tafereel van den staat der

onderhandelingen op, het vertrouwen op de diplomatie was niet groot, op een oogenblik, dat men wapenen en geld kwam vragen; wat de weigering van den Koning van Holland betrof, hij wist er niets officieel van, doch geloofde voor zich, dat hij weigeren zou, de citadel te ontruimen, om dat daarin de geheele belgische kwestie besloten was, en hem dus om redenen nieuwe moeijelijkheden te verwachten had, dat de kamer het ultimatum moest aannemen, hetwelk onvermijdelijk noodzakelijk was, om eene aanvallende houding aan te nemen.

Na nog eenige woordenwisselingen, werd op het herhaald geroep tot de sluiting der discussien besloten en het ontwerp met 71 stemmen aangenomen; vier leden, de heeren *Robaulx*, *Julien*, *Osy* en *Seron* stemden tegen; vier andere onthielden zich van stemmen.

Na de aanneming vroeg de minister, directeur van oorlog, de generaal *Evain*, het woord voor eene mededeeling van het gouvernement. Hij gaf lectuur van een ontwerp, in twee artikelen vervat, strekkende tot opening van een crediet van *vijf millioenen* guldens, noodig geacht als maximum voor het onderhoud van 30,000 man gedurende zes maanden. Een speciaal crediet zal den minister geopend worden, geevenredigd naar het getal manschappen en den tijd dat zij onder de wapenen zullen blijven. Dit ontwerp zal gedrukt en rondgedeeld worden. De zitting werd tot den volgenden dag, heden, opgeheven.

— De hollandsche krijgsgevangenen, die zich in de gevangenis des Petits Carmes bevinden, zijn gisteren om te worden uitgewisseld, naar Antwerpen begeleid.

— Het proces, dat de heer *Feuillet Dumas* den minister van binnenlandsche zaken, betrekkelijk het drukken van den *Moniteur Belge* aangedaan heeft, heeft gisteren voor de regthank van eersten aanleg gediend, welke, na het aanhooren der pleidooijen, besloten heeft heden, in de zaak uitspraak te doen.

— Men vernoemt uit Luxemburg van den 24sten Junij, dat het pruisisch garnisoen met 12,000 zakken koorn en 100 voeders sterken drank, geapprovisioneerd is geworden.

— Het cholera-berigt van Gent, van den 26sten dezer, houdt 18 sterfgevallen en 58 nieuw aangetaste personen.

— Het ontwerp van de order *den eendragt* (de l' union) is in de sectien van de kamer der gedeputeerden onderzocht geworden: de militaire ridder-order is met eenparige stemmen aangenomen; sommige leden hebben voorgesteld dezelve *Leopolds-order* te noemen. Het ontwerp voor de burgerlijke ridder-orden is door eene sectie goedgekeurd en door de vijf overige afgewezen. (*Cour.*)

FRANKRIJK.

PARIJS, den 23sten Junij.

Ten aanzien eener verandering van ministerie is nog niets met zekerheid bekend, doch de drukke beraadslagingen, die in den raad van ministers sedert eenige dagen plaats hebben, hebben vrij algemeen de overtuiging verspreid, dat men het bestuur op eenen anderen voet wil brengen, en tevens den post van president van den raad niet langer onbekleed laten. Het bevestigd zich voorts dat de hertog *Dalberg* aangezegd heeft deze verantwoordelijke betrekking op zich te nemen, en dat dezelve als nu aan den heer *Dupin* is aangeboden. De grootste zwarigheid welke zich daarbij voordoet, schijnt de vijandelijke gezindheid te zijn welke tusschen dezen staatsman en den minister *Soult* bestaat, en welke zoo ver gaat, dat de laatste, zoo men zegt, reeds gisteren, op het enkel vermoeden, dat het presidentschap aan den heer *Dupin* zou worden opgedragen, zijn ontslag heeft ingezonden, hetwelk echter niet is aangenomen. Zoodra dit verschil word uit den weg geruimd, zoude de samenstelling van het ministerie spoedig beslist zijn.

Beide de heeren *Talleyrand* en *Dupin* moeten zich vrij ernstig tegen den buitengewonen maatregel, waardoor de hoofdstad in staat van beleg werd gesteld, hebben verklaard. Indien een lichter aan het hoofd van het ministerie moet komen, zou bij gevolg deze maatregel dadelijk worden ingetrokken. In elk geval zal de beslissing van het hof van cassatie welke binnen weinige dagen volgen moet, aan deze onzekerheid een einde maken. De heer *Dupin* is zoo ijverig geacht om van zijn gevoelen af te wijken, dat hij openlijk getoond heeft het stelsel van het gouvernement, in zijne betrekking van procureur-generaal niet te willen ondersteunen, en zoo hem de voorzitting van het ministerie niet terug houdt, reeds morgen de hoofdstedelijke zullen verlaten.

De beide afdeelingen van den krijgsraad hebben gisteren zitting gehouden, en zijn de vier beschuldigden, die hebben terecht gestaan, alle tot de zwaarste straf veroordeeld. Onder dezelve bevond zich zekere *Chaumont*, luitenant bij het 1ste regiment van linie, die tusschen den vijfden en tienden dezer, proclamatien en andere geschriften in naam van *Napoleon II* had rondgedeeld. Dertien overige leden daarentegen aan den gewapenden opstand werkelijk deel genomen, en zijn slechts door het bestaan van verzachtende omstandigheden, dood te doden uit te komen.

Al welkom is een vijftal gedeputeerden, en onder deze enige die ter aanvulling van eenigen ruimeren, pas benoemd waren, tot het *verslag aan de commissien* gerigt, toegetreden. De onderteekenaars zijn nu reeds ten getale van 132. Zoo heeft ook de departementale raad der Jura bij het einde harer beraadslagingen, op het voorbeeld van zoo vele anderen, de staatkundige toestand van Frankrijk in overweging genomen, en daarbij een gevoelen uitgebragt, hetwelk met de zienswijze van het ministerie geheel niet overeenstemt. Zonder de heilzame bedoelingen van het bestuur in het minst in twijfel te trekken, is het echter wenschelijk, wordt er gezegd, dat men zoo spoedig mogelijk aan de buitengewone maatregelen, die in de hoofdstad en elders noodzakelijk zijn geoordeeld, terugkome, het zekerste middel om voor het toekomende dergelijke wanorden voor te komen, is gewis dat men het bestuur bij voorkeur in handen gere, die de beginselen der revolutie van Julij zijn toegedaan, en de noodige bekwaamheden, met vaderlandsliefde en met den standvastigen wil vereenigen, om het koninglijk gezag slechts in overeenstemming met die beginselen te ondersteunen.

— Van Angers schrijft men onder dagteekening van den 23. dezer dat de ontwapening der geinsurgeerden slechts langzaam voort gaat. De meeste der aanhangers van het vorig bestuur zijn zoo goed van alle krijgsbehoeften voorzien, dat zij, ook dadelijk nadat zij een gedeelte hebben uitgeleverd, in staat zouden zijn, eenen nieuwen opstand te beginnen. Voor weinige dagen had men door een toeval, bij eenen eenvoudigen landman, in het arrondissement van Segré, niet minder dan drie geweren ontdekt.

Even zeer beklaagt men zich dat aan de vervolging der gepleegde misdaden een aantal moeijelijkheden worden in den weg gelegd. Daar de geheele bevolking genoegzaam denzelfde partij is toegedaan, ontbreekt het niet aan getuigen, die de medewerking der beschuldigden ontkennen, en des noods hun alibi bewijzen. De krijgsraden hebben hunne werkzaamheden nog niet begonnen.

— Volgens den *Messager* heeft de minister van marine naar Brest den last gezonden om ten spoedigsten een eskader, uit twee linieschepen en vijf fregatten bestaande, gereed te maken. Hetzelve zoude bestemd zijn om, te gelijk met de Engelsche scheepsmagt in Duins vereenigd, de Schelde te blokkeeren, en de nadere besluiten der conferentie ten uitvoer te leggen. Men zegt toch vrij algemeen, dat de Noordsche mogendheden hunne toestemming tot eenen dergelijken maatregel slechts onder de uitdrukkelijke voorwaarde hebben gegeven, dat het Fransche leger niet op nieuw België zoude bezetten, en dat dus de middelen van dwang zich tot eenige vijandelijkheden ter zee zullen bepalen.

— Op de beurs van heden (26) zijn de fondsen genoteerd: de 5 pCt. kontant 97,50, op tijd 97,40; de 3 pCt. kontant 68,00, op tijd 68,10; Nap. renten 79,65; Sp. perp. 58 ½.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 24sten Junij.

Dezen namiddag is alhier van Weenen aangekomen de graaf *van Munch Bellinghausen*, gezant van Oostenrijk, en in die hoedanigheid president der duitsche bondsvergadering. Daar men sedert eenen geruimen tijd de behandeling der gewigtigste aangelegenheden, vooral die welke den inwendigen toestand van Duitschland betreffen, tot aan de terugkomst van dezen gezant heeft verschoven, zoo is thans de openbare aandacht grootendeels op de eerstkomende besluiten der bondsvergadering gevestigd.

— In de *Algemeine Zeitung* vindt men, onder dagteekening van den 17den Junij, een bijzonder berigt uit Berlijn, door eene gewoonlijk wel onderrigte hand geschreven, en van den navolgenden belangrijken inhoud:

„Sedert de droevige gebeurtenissen, in het begin dezer maand te Parijs voorgevallen, schijnt het fransche kabinet te hebben ingezien, dat de woelingen eener partij, die alle maatschappelijke orde wenscht omver te werpen, op de eene of andere wijze moeten betengeld worden; men is thans aldaar overtuigd, dat de revolutionnaire bewegingen in Duitschland, niet minder gevaarlijk voor deszelfs naburen, dan voor dit land zelve zijn. Het is ten gevolge van dit een en ander, dat het fransche kabinet eene nota aan de overige mogendheden heeft doen overhandigen, waarin behalve de stellige verzekering vervat, dat voortaan de maatregelen, hetzij door de bondsvergadering, hetzij door bijzondere staten, tot het tengeling der oproerpredikers, noodzakelijk geoordeeld, geen tegenstand van de zijde van Frankrijk zullen ondervinden, dat het veeleer voor elk gouvernement, en dus ook voor het hof van Parijs eene behoefte moet zijn, om eindelijk uit den langduurigen staat van onzekerheid, waarin alle deze woelingen geheel Europa doen verkeeren, te worden verlost. Men zal zich dus ook in Frankrijk oprecht verheugen, wanneer de pogingen der Duitsche vorsten om dit gewenscht doel te bereiken, met een gelukkig gevolg worden bekroond, want zelfs in dit oogenblik haegt de rust van Europa vooral van de inwendige toestand van Duitschland af, omdat aldaar zich een vereenigingspunt van alle ontevredenen begint te vormen, en men bij gevolg, indien de woelingen en vooral het misbruik der drukpers onbelemmerd blijft voortduren, eene uitbarsting te vreezen heeft, die geheel Europa in het verderf kan storten. Het kabinet van Frankrijk wenscht dus dat men met veerkracht en nadruk de onruststokers zal te keer gaan; en hetzelve acht zich verpligt, om aan de overige mogendheden opregtelijk te kennen te geven, dat het zeer bezwaarlijk zoude zijn de rust en orde in Frankrijk te handhaven, indien voortdurend, zulke gevaarlijke brandstoffen op deszelfs grenzen aanwezig waren.

Beurspryis der Effecten, te Amsterdam.

DONDERDAG, 28 Junij 1832.

		gebl.
NEDERLANDEN, Werkelijke schuld, 2½ pCt.	41½ à 42	41⅝
Uitgestelde schuld.	8⅞ à 9	8¾
Kansbiljetten.	154 à 155	155
Amortisatie Syndicaat, 4½ pCt.	68⅝ à 69⅜	69⅛
Idem idem, 3½ pCt.	54⅜ à 55⅛	55
Oorlogs-lasten 1839 à 5 pCt.	88¼ à 88⅝	88⅜
Vrijw. geldl. 1831 à 6 pCt.	93⅜ à 94⅛	94
Nieuwe idem, 1832 à 5 pCt.	78⅜ à 79⅛	79
Schatkistbiljetten, 6 pCt.	97 à 98	98
Handel-Maatschappij, 4½ pCt.	89⅜ à 90	89⅞
FRANKRIJK, insch. op 't Grootboek 5 pCt.	65 à 66	65
RUSLAND, Bij *Hope et Comp.* 5 pCt.	92 à 92⅜	92
Bij dezelfde, 1822, 5 pCt.	93 à 93⅜	93
SPANJE, Certific. Amst. 5 pCt.	49½ à 50	49⅝
Dezelfde 3 pCt.	29 à 29⅜	29⅛
Uitgestelde schuld.	6⅝ à 7	6¾

Heden verloste te *Leiden* voorspoedig van een welgeschapen

ZOON. J. C. GORTEL, geliefde echtgenoote van

's Gravenhage, C. DE WILDE,

den 26 *Junij* 1832. Luit. Adj.: bij de 1e Afd. mob. Geld. schutterij.

A. DE BRUIJN, Militaire en Civiele Kleedermaker, heeft de eer te berigten, dat hij alhier heeft opgerigt een depôt van MILITAIRE en CIVIELE KLEEDINGSTUKKEN, alsmede eenen grooten voorraad van WITTE PANTALONS. Belooft eene prompte en civiele bediening.

Karrestraat achter de groote Societeit, wijk A, no. 11, te Breda.

Te Baarn, bij BROESE & Comp., Boekdrukkers en Boekverkoopers.